

POMNIK DOBRYCH IDEI - RZEŻBA KSIĘCIA MŚCIWOJA II W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

„Pomnik konny bez jeźdźca”. Interaktywna realizacja łącząca klasyczną formę rzeźbiarską z nowymi mediami. Aluminiowy fragment rzeźby konia, stojący w przestrzeni publicznej przy którym znajduje się kod QR. Po zeskanowaniu kodu, na ekranie urządzenia mobilnego wyświetla się pełny, wygenerowany w 3D obraz konia z pustym siodłem. Każdy może być bohaterem.

GDYNIA CENTRUM ŚRÓDMIEŚCIE

INOWACYJNY POMNIK PROMUJĄCY DOBRE WARTOŚCI, ZWYCZAJE I IDEE
ODNOSZĄCY SIĘ DO PATRONA ULICY KSIĘCIA MŚCIWOJA II W GDYNI

MIASTO JAKO MIEJSCE SPOTKAŃ - **DIALOG POKOLEŃ**
INTERAKTYWNY POMNIK PREZENTUJĄCY SZLACHETNOŚĆ
DZIAŁAŃ UKIERUNKOWANY NA DOBRE RELACJE

ODTWORZENIE TRADYCJI DOBRYCH RELACJI

Rozdział XXI
MŚCIWOJ II
— OCENA POSTACI

W powstałej w klasztorze cystersów w Oliwie pod Gdańskiem Tablicy pierwszej fundatorów, datowanej różnie, ostatnio nawet już na mniej więcej przełom XIII/XIV w., zapisano: „pan Mściwoj dziedzictwem swoich przodków, a mianowicie księstwem całego Pomorza, rządził w pokoju. Był łaskawy i bardzo życzliwy klasztorowi oliwskiemu, pomnażając jego wolności i liczne łaski. Mściwoja zaś, jako że żył niezgodnie z prawem i oblubienicę Chrystusa, zakonnice imieniem Sulka z klasztoru słupskiego wziął sobie niegodziwie za żonę, Bóg pozbawił prawego następcy z jego rodu, jak gdyby człeka niegodnego, chociaż w innych [rzeczach] był wystarczająco godny”¹. Jeśli pominąć silnie akcentowane tu motyw religijne, to pozostanie tylko podkreślenie, że Mściwoj zapadł w pamięci mieszkańców swego księstwa jako władca pokojowy. Faktycznie, od stycznia 1272 r. aż do śmierci księcia 25 XII 1294 r., czyli ponad 22 lata, nie wkroczyły na Pomorze Wschodnie żadne obce wojska, nie było zniszczeń i nieszczęść wojennych. Utrzymanie pokoju przez tak długi czas wydawać mogłoby się powodem do pochwały Mściwoja II, ku zaskoczeniu jednak historycy potraktowali to jako słabość księcia. Generalnie można stwierdzić, że historycy nie lubią książąt — dyplomatów, oceniając ich bardziej surowo niż tych, których życie upłynęło przy niesłabnącym dźwięku oręża.

Nie patyczkowała się z Mściwojem II zwłaszcza niemiecka historiografia dziewiętnastowieczna. Grały w niej nie tylko emocje narodowe, ale i charakter ówczesnych czasów. W zmilitaryzowanym państwie pruskim (następnie niemieckim) uznano za „oczywiste”, że skoro Mściwoj II był władcą pokojowym, to znaczy że był po prostu bojaźliwym aż do tchórzostwa. Skoro nie prowadził wojen, to po prostu był władcą słabym, a skoro utrzymał się przy władzy, to mógł dokonać tego tylko stosując różne podstępne metody². Jako koronne dowody przywoływano wydarzenia z okresu wojny domowej (1269–1271). Przede wszystkim uczynioną przez Mściwoja II obietnicę nadania dóbr w ziemi tymawskiej, nowskiej i świeckiej składaną Krzyżakom, której Zakon musiał dochodzić dopiero przed papieskim legatem, a także przekazanie Gdańska i ziemi gdańskiej na własność

Książę Mściwój był synem księcia Świętopelka II Wielkiego i Eufrozyny

Książę Mściwój II

WYBITNA POSTAĆ - ZRĘCZNY POLITYK - WYBIEGAJĄCY POZA STANDARTY SWOJEJ EPOKI

Historykom, niemogącym wyzwolić się do końca z ocen mierzących sukcesy władców liczbą bitew i morzem rozlanej w nich krwi, dobrej odpowiedzi udzielił też prowadzący własne badania nad Pomorzem Teodor Tyc, który pisał m.in.: „wobec nieprzychylniej oceny, którą go darzono, mianowicie zarzutu chwiejności i tchórzostwa, należy uprzytomnić sobie dokładnie polityczne położenie ówczesnego Pomorza. Ziemia ta, wyrwawszy się z ponaddwuwiekowego zwierzchnictwa Polski i rozbita między niezgodnych członków dynastii, z góry skazana była na oparcie o któregoś z potężnych sąsiadów, gdyż nie posiadała silnej tradycji niepodległości ani sił po temu, aby taką politykę niepodległościową prowadzić. Wobec ciągłych przeciwstawień z Pomorzem nadodrzańskim i po doświadczeniach politycznych z Zakonem i Brandenburgią, Mściwoj zdecydował się na Polskę, ściślej, ówczesną Wielkopolskę. [...] Mniejsza o to, w jakim stopniu przenikliwość osobista, a w jakim logika faktów skłoniły Mściwoja do tego kroku; bądź co bądź połączenie Pomorza polskiego z Wielkopolską stało się jednym z ważniejszych momentów w odbudowie jedności Polski”⁴⁰.

Podobną ocenę wypowiedział także Gerard Labuda. Oceniając księcia Świętopełka, ojca Mściwoja II, uznał go za postać wybitną, na polu politycznym dążącą (wedle współczesnych standardów myślenia) do integralności państwa, a jego głównym zadaniem dziejowym było „ocalić państwo i utrzymać je w swoim ręku”⁴¹. Dostrzegając jako pierwszy z polskich władców zagrożenie niemieckie, „okazał się zręcznym politykiem, sprawnie stawiając czoła dwustronnej agresji: krzyżackiej i brandenburskiej”⁴² i w konsekwencji „uprawiał politykę bardziej polską niż współcześni mu książęta polscy”. Autor podkreślił, że u schyłku XIII w. było jasne, że dalsze utrzymanie samodzielności Pomorza Wschodniego nie miało szans powodzenia. Rozumiał to nieposiadający męskiego potomka Mściwoj II, stojący „przed wielkim dylematem, co będzie z ojcowizną po śmierci”. Zawiodły jego rachuby na związki z margrabią brandenburskimi, gdy zorientował się, że Pomorze Zachodnie zmierza w kierunku powiązania z kulturą niemiecką. Ponieważ był „niewątpliwie myślącym szerszymi kategoriami patriotą”, wraz ze swoimi moznymi uznał, że jedynym ratunkiem dla jego kraju będzie związek z Wielkopolską, bo tylko to mogło „ocalić osobowość kulturową, językową, etniczną jego księstwa”. Był więc Mściwoj „po trochu kapitanem na tonącym statku. [...] Jeśli wybrał w swoim zapisie Przemysława II i trwał przy tym przez wiele lat, zrobił to niewątpliwie po głębokim namyśle”⁴³.

POMNIK DOBRYCH IDEI - RZEŻBA KSIĘCIA MŚCIWOJA II W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ GDYNIA CENTRUM ŚRÓDMIEŚCIE

Książę Mściwoj II jako bohater i inspiracja do działania
K.M.II Prekursor niestandardowych zachowań w budowaniu
relacji społecznych.

PRZYJAŃ I RADOŚĆ

Postać Księcia Mściwoja II, określaną w literaturze jako „niewojenny”, dążący do integralności państwa.
Prowadzący politykę na korzyść Polski, zachowując osobowość kulturową, językową i etniczną księstwa, którym władał

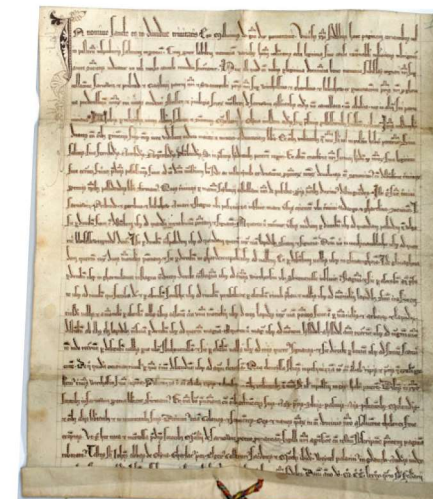
RADOŚĆ I OTWARTOŚĆ UMYŚLU

Wychodzenie poza schemat realizmu - poszerzenie horyzontów.
Inspiracja bohaterem i jego metodami działania

PASJA I SZTUKA ŁĄCZY POKOLENIA

Pomnik umiejscowiony na ulicy jako realna sztuka, jednak uzupełniony częścią
wirtualną z wykorzystaniem nowoczesnych technologii wirtualnej rzeczywistości VR
Pomnik jeźdźca na koniu - bez jeźdźca - narracja bohatera w VR

INNOWACYJNY POMNIK ZOSTAŁ OPRACOWANY WE WSPÓŁPRACY Z WYBITNYMI ARTYSTAMI, TWÓRCAMI,
NAUKOWCAMI I OSOBAMI PRYWATNYMI.

SZTUKA W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ JEST ŻYWYM DOŚWIADCZENIEM WSPIERAJMY DOBRE WARTOŚCI

Tomasz Grzybowski Fundacja R Fundacja Rzemiosła Sztuki i Kultury

INNOVATIVE SPACE

WYBRANA STREFA MIASTA
ulica Księcia Mściwoja 9

Księżę Mściwój II

Bohater jako inspiracja do działania
Postrzegany jako poszukujący niestandardowych
rozwiązań społecznych, politycznych, religijnych
Księżę pokojowy

DEDYKACJA POMNIKA

Księżę Mściwój II

TRADYCJA KULTURA SZTUKA INOWACJA
NOWE TECHNOLOGIE

GDYNIA TO MIASTO
MODERNISTYCZNEJ WIZJI

rzeźba 1/2 pomnika autorstwa Tomasza Górnickiego

Tomasz Górnicki (ur. 1986) to jeden z najciekawszych rzeźbiarzy młodego pokolenia w Polsce, łączący klasyczne, warsztatowe wykształcenie zdobyte na wydziale rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie z kreatywnością, wyobraźnią i odwagą na polu eksperymentów estetycznych. W swojej twórczości płynnie porusza się w obrębie technik i materiałów naprzemiennie pracując w marmurze, glinie, brązie czy stali. Górnicki jest także jednym z niewielu rzeźbiarzy w Europie, którzy w tak bezkompromisowy sposób anektują przestrzeń ulicy na potrzeby swojej twórczości.

CHARAKTERYSTYKA
GENEZA POWSTANIA POMNIKA

BANKSY IN PARIS

X X W I E K

BANKSY - brytyjski artysta street art

KS. MŚCIWÓJ II

1224 - 1294

KSIĄŻE WSCHODNIO POMORSKI

TOMASZ GÓRNICKI
RZEŻBA 1/2 POMNIKA

EKSPLORACJA TEMATU POMNIKA W KULTURZE
DYSKUSJA O PAMIĘCI, HISTORII I LUDZIACH.
KTO TWORZY HISTORIĘ, JAKI HISTORIA MA WPŁYW
NA TERAŹNIEJSZOŚĆ, JAKĄ MOC MA SYMBOL ?

NARRACJA W VR
TRADYCJA
KULTURA
SZTUKA
INOWACJA

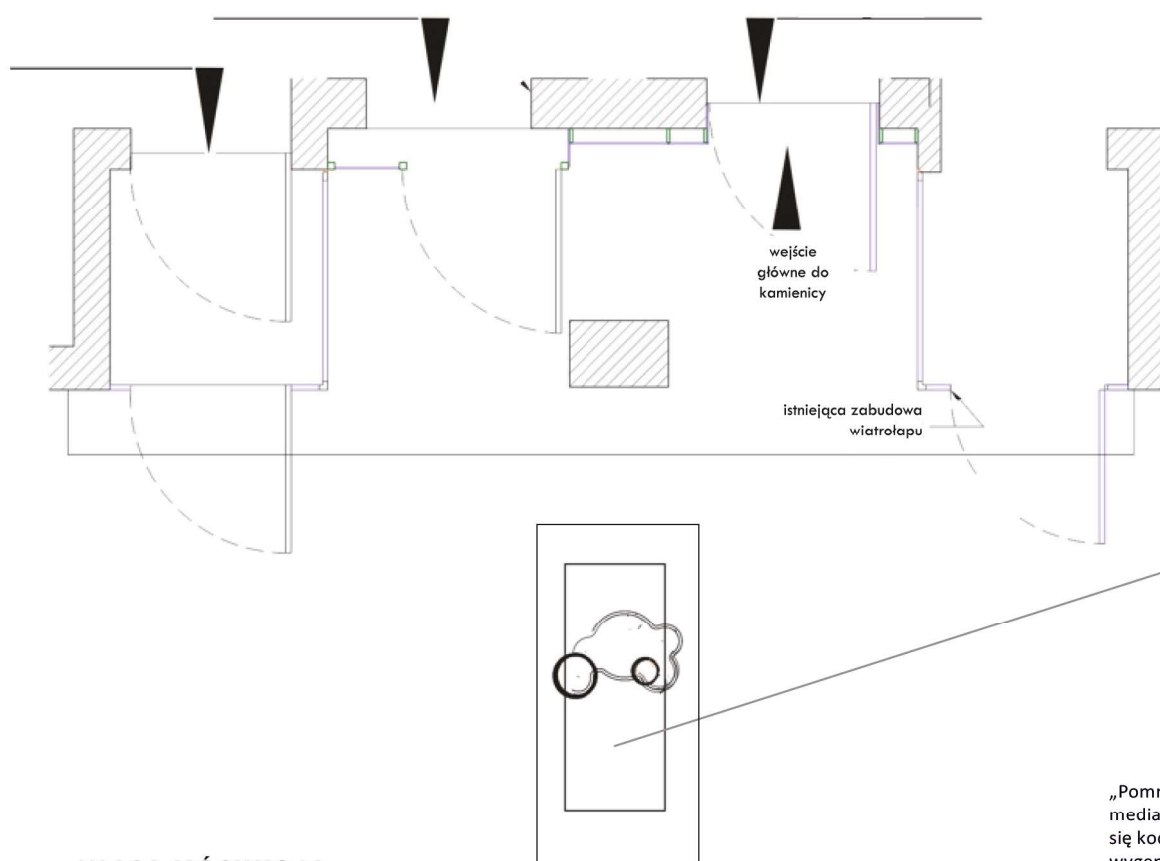
NOWE
TECHNOLOGIE

TOMASZ GRZYBOWSKI
TOMMY MILL

D I A L O G P O K O L E Ń

LOKALIZACJA SZCZEGÓŁOWA

MŚCIWOJA
9

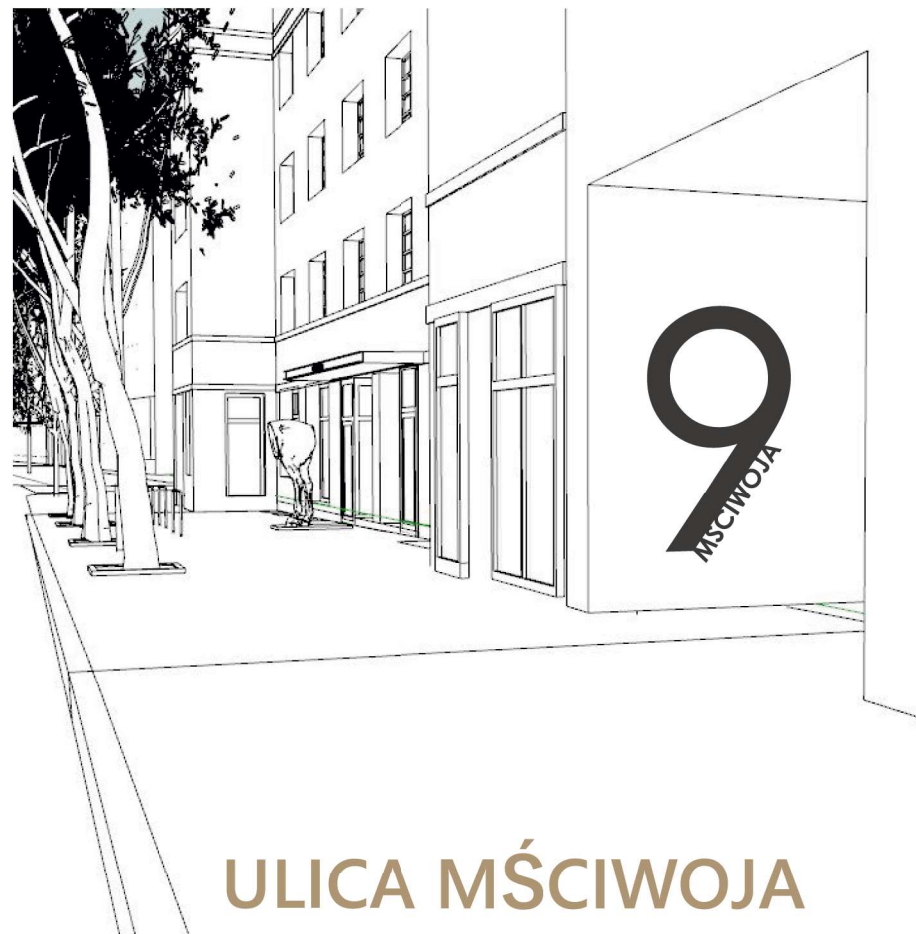
Dokładne umiejscowienie rzeźby w przestrzeni przed wejściem do kamienicy.

**RZEŻBA USTAWIONA NA DEKORACYJNYM POSTUMENCIE
PODŚWIETLANA I WYPOSAŻONA W TABLICE Z KODEM QR**
QR - dostęp do cyfrowej informacji
VR - dostęp od narracji wirtualnej

„Pomnik konny bez jeźdźca”. Interaktywna realizacja łącząca klasyczną formę rzeźbiarską z nowymi mediami. Aluminiowy fragment rzeźby konia, stojący w przestrzeni publicznej przy którym znajduje się kod QR. Po zeskanowaniu kodu, na ekranie urządzenia mobilnego wyświetla się pełny, wygenerowany w 3D obraz konia z pustym siodłem. Każdy może być bohaterem.

ULICA MŚCIWOJA

WIZUALIZACJA W PRZESTRZENI

ULICA MŚCIWOJA